

פרשת ויקהל-פקודי תש"ע
יום הנחשת

This week's Shiur is sponsored in memory of
Florence Greenwald Dreisinger ע"ה by her children.

שמות פרק ל

(יז) וַיְדַבֵּר יְקִיָּא אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (יח) וְעָשִׂיתָ פִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכִנּוּ נְחֹשֶׁת לְרַחֲצָהּ וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מַיִם: (יט) וְרַחֲצוּ אֶהָרֹן וּבְנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם: (כ) בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְרַחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמָתוּ אוֹ בְּגָשְׁתֶּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׂרֵת לְהַקְטִיר אֵשָׁה לִיקְנֹק: (כא) וְרַחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמָתוּ וְהִתְהַלְּקֶם חֶק עֹלָם לוֹ וּלְזָרְעוֹ לְדֹרֹתָם:

רש"י

(יח) **כּיּוֹר** - כמין דוד גדולה ולה דדים המריקים בפיהם מים: **וכנו** - כתרגומו ובסיסיה, מושב מתוקן לכיור: **לרחצה** - מוסב על הכיור: **ובין המזבח** - מזבח העולה שכתוב בו, שהוא לפני פתח משכן אהל מועד, והיה הכיור משוך קמעא ועומד כנגד אויר שבין המזבח והמשכן, ואינו מפסיק כלל בינתיים, משום שנאמר (שמות מ כט) ואת מזבח העולה שם פתח משכן אהל מועד, כלומר מזבח לפני אהל מועד ואין כיור לפני אהל מועד, הא כיצד, משוך קמעא כלפי הדרום, כך שנויה בזבחים (נט א): (יט) **את ידיהם ואת רגליהם** - בבת אחת היה מקדש ידיו ורגליו, וכך שנינו בזבחים (יט ב) כיצד קדוש ידים ורגלים, מניח ידו הימנית על גבי רגלו הימנית, וידו השמאלית על גבי רגלו השמאלית, ומקדש: (כ) **בבאם אל אהל מועד** - להקטיר קטרת שחרית ובין הערבים, או להזות מדם פר כהן המשיח ושעירי עבודה זרה: **ולא ימותו** - הא אם לא ירחצו ימותו, שבתורה נאמרו כללות, ומכלל לאו אתה שומע הן: **אל המזבח** - החיצון, שאין כאן ביאת אהל מועד אלא בחצר: (כא) **ולא ימותו** - לחייב מיתה על המשמש במזבח ואינו רחוף ידים ורגלים, שהמיתה הראשונה לא שמענו אלא על הנכנס להיכל:

המב"ל

(יט) **ורחצו אהרן ובניו וגו'** - הרחיצה הזו דרך כבוד שלמעלה, כי כל הקרב לשולחן המלכים לשרת וליגע בפת בג המלך וביין משתיו רחוף ידיו בעבור היות הידים עסקניות. והוסיף כאן לרחוף הרגלים בעבור היות הכהנים משרתים יחפים ויש בני אדם שיש ברגליהם זוהמא וכיעור: ועל דרך האמת, בעבור היות ראש האדם וסופו הידים והרגלים, כי הידים למעלה מכל גופו בהגביהו אותן, והרגלים למטה, והם בצורת האדם רמו לעשר הספירות שיהיה כל גופו ביניהם, וכמו שאמרו בספר יצירה (פרק ו) כרת לו ברית בין עשר אצבעות ידיו ובין עשר אצבעות רגליו במלת הלשון ובמלת המעור, לפיכך נצטוו משרתי עליון לרחוף הידים והרגלים. והרחיצה הזאת לקדושה תרגם אותה אונקלוס, ומן הענין הזה תקנו רבותינו נטילת ידים לתפלה, שיתכוין לזה, כטעם נשיאות כפים. והרחיצה היא המצוה, אבל הכיור צוה בו להזמנה ואינו מעכב ולא מצוה, כי ביום הכיפורים כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מקיתון של זהב שהיו עושין לכבודו (יומא מג ב), אבל למדנו מן הכיור כי צריכה כלי:

שמות פרק כז פסוק ב

וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פְּנֵיתָיו מִמֶּנּוּ תַהַיֵּין קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ נְחֹשֶׁת:

רש"י

ממנו תהיין קרנתיו - שלא יעשם לבדם ויחברם בו: **וצפית אותו נחשת** - לכפר על עזות מצח, שנאמר (ישעיה מח ד) ומצחך נחושה:

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored by Dr. Bernard & Robin Cohen

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.

שמות פרק לח פסוק ח

וַיַּעַשׂ אֶת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֶת כַּנּוֹ הַנְּחֹשֶׁת בְּמִרְאֵת
הַצְּבָאוֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ פָתַח אֱהֵל מוֹעֵד :

רש"י

במראת הצובאת - בנות ישראל היו בידן מראות, שראות בהן כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן, והיה מואס משה בהן, מפני שעשויים ליצר הרע, אמר לו הקב"ה קבל, כי אלו חביבין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות במצרים. כשהיו בעליהם יגיעים בעבודת פרך, היו הולכות ומוליכות להם מאכל ומשתה ומאכילות אותם ונוטלות המראות, וכל אחת רואה עצמה עם בעלה במראה ומשדלתו בדברים, לומר אני נאה ממך, ומתוך כך מביאות לבעליהן לידי תאוה ונוקקות להם, ומתעברות ויולדות שם, שנאמר (שיר השירים ח ה) תחת התפוח עוררתיך, וזהו שנאמר במראות הצובאות. ונעשה הכיור מהם, שהוא לשום שלום בין איש לאשתו, להשקות ממים שבתוכו את שקנא לה בעלה ונסתרה, ותדע לך, שהן מראות ממש, שהרי נאמר (שמות לח כט ל), ונחשת התנופה שבעים ככר וגו', ויעש בה וגו', וכיור וכנו לא הזכירו שם, למדת שלא היה נחשת של כיור מנחשת התנופה, כך דורש רבי תנחומא, וכן תרגם אונקלוס במחזית נשיא, והוא תרגום של מראות מירידור"ש בלעז [מראות]. וכן מצינו בישעיה (ישעיה ג כג) והגליונים, מתרגמין ומחזייתא :

מלכים א פרק ז

(כג) וַיַּעַשׂ אֶת הַיָּם מוֹצֵק עֵשָׂר בָּאֶמָה מִשְׁפָּתוֹ עַד שְׁפָתוֹ עֵגֶל סָבִיב וְחֹמֶשׁ בָּאֶמָה קוֹמָתוֹ <וקוה> וְקוֹ שְׁלֹשִׁים בָּאֶמָה יָסַב אֹתוֹ סָבִיב : (כד) וַיִּקְעִים מִתַּחַת לְשִׁפְתוֹ סָבִיב סָבִיב אֹתוֹ עֵשָׂר בָּאֶמָה מִקְפִּים אֶת הַיָּם סָבִיב שְׁנֵי טוּרִים הַפְּקָעִים יִצְקִים בֵּיצִקָתוֹ : (כה) עֵמֵד עַל שְׁנֵי עֵשָׂר בְּקֶר שְׁלֹשָׁה פָּנִים צְפוּנָה וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָה וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מְלֻמְעָלָה וְכָל אַחֲרֵיהֶם בְּיָתָה : (כו) וַיַּעֲבִיזוּ טַפְחֵי וְשִׁפְתוֹ בְּמַעֲשֵׂה שְׁפָת כּוֹס פָּרַח שׁוֹשָׁן אֲלָפִים בַּת יָכִיל :

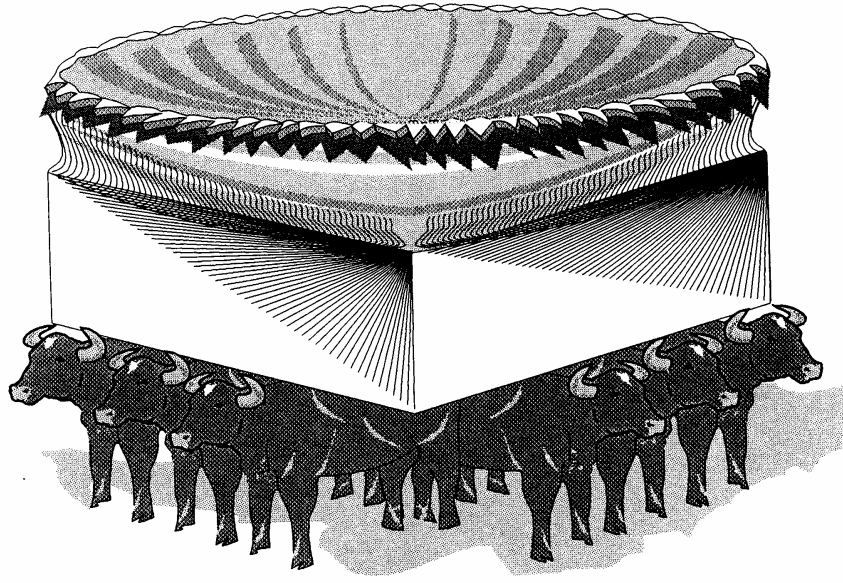
דברי הימים ב פרק ד פסוק ו

וַיַּעַשׂ כִּיּוֹרִים עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וְחֲמִשָּׁה מִשְׁמָאוֹל לְרַחֲצָה בָהֶם אֶת מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה וַיְדַיְחוּ בָם וְהַיָּם לְרַחֲצָה לַכְּהֹנִים בּוֹ :

ספר נועם אלימלך - פרשת כי תשא

ועשית כיור נחושת כו' נראה לפרש דהנה צוה השם יתברך ליקח בבגדי כהונה ג' דברים זהב כסף נחושת י"ל שתורה הקדושה רמזה לאדם הרוצה לכנוס אל הקדושה ועבודתו יתברך צריך הכנעה מתחלתה עד תכלית הכנעה כמאמר התנא מאד מאד הוי שפל רוח ולזה רמז אותיות זהב שכל אות הוא מספר מועט מאות שלפניו לרמז להאדם הרוצה לכנוס אל הקדושה שהיא מדרגה חשובה שהוא רמז זהב דבר חשוב צריך לשבר גבהותו וגדלותו אשר טמן בקרבו עד תכלית הכנעה צריך למעט עצמו כסף רמז לאהבה ותשוקה בעבודת הבורא יתברך כמו נכסף נכספתי כו' ואותיות כסף עולה במספרו כל אות מרובה מאות הקודם רמז שצריך להתגבר ולעלות למעלה מעלה בכל פעם עד תכלית יכולתו ואפשרו בעבודתו יתברך עד אין תכלית ונחושת לשון נחש לשון נופל על הלשון רוצה לומר הגשמיות דהיינו אכילה ושתייה וענייני גשמיות עולם הזה הבא מצד הנחש צריך להכניס הכל אל הקדושה שיאכל וישתה בקדושה ובטהרה ובמחשבות טהורות הכל למען עבודתו יתברך ובזה הוא גורם השפעות לישראל ולעולם :

וזהו **ועשית כיור** דהכיור הוא דבר המשפיע ומריק מים מהדדים שבתוכו וצוה השם יתברך שיעשה כיור שיגרום השפעות על ידי נחושת היינו על ידי הגשמית שינהג עצמו בהם בקדושה ובטהרה וכנו נחושת כנו הוא לשון מושב ויסוד דהיינו שיעשה יסוד גמור להשפעות להשפיע לישראל על ידי הגשמיות ולכן מתחילה לא רצה משה רבינו עליו השלום לקבל מראות הצובאות שיעשה מהם הכיור עד שצוה השם יתברך לקבל מהם כי מחמת שתאוה הזאת הוא דבר עלול לקבל טומאה ובעוונותינו הרבים רוב בני אדם נכשלים בעון הזה הנראה ונדמה להם שאין זה חטא כלל ואינם יודעים עד היכן הדברים מגיעים שפוגמים בחטא זה על פי הרוב חטא של הרהורים ותאויות האלו באים מהאשה המהרהרת חלילה בהרהורים לא טובים ולכן צוה השם יתברך שיקבל מהם כי השם יתברך יודע מחשבות שכוונת הנשים היה בהסתכלותם בהמראות למען יבוטל מהם הרהורים מאנשים אחרים לכן צוה השם יתברך שיקבל מהם ואף שהוא גשמיות עב מכל הגשמיות גם זאת הצורך להכניס אל הקדושה :

ים הנחושת ניצב ע"ג 12 בקר יצוקים נחושת

